

**ARBETSLIVS- OCH  
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS  
BETÄNKANDE 8/2006 rd**

**Regeringens proposition med förslag till lag om  
ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen  
om ändring och temporär ändring av lagen om  
offentlig arbetskraftsservice**

**INLEDNING**

***Remiss***

Riksdagen remitterade den 6 september 2006 en proposition med förslag till lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring och temporär ändring av lagen om offentlig arbetskraftsservice (RP 92/2006 rd) till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för beredning.

***Sakkunniga***

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Pasi Järvinen, arbetsministeriet

- utbildnings- och arbetskraftspolitiskt ombud Ralf Sund, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf
- arbetskraftspolitisk ombudsman Heikki Taulu, Akava r.f.
- specialrådgivare Mikko Räsänen, Finlands näringsliv
- ekonomisk expert Harri Hietala, Företagarna i Finland rf.

Dessutom har skriftliga utlåtanden lämnats av Handels- och industriministeriet och Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf.

**PROPOSITIONEN**

I försöket med startpeng kan arbetskraftsbyrån bevilja sysselsättningsstöd som startpeng även till andra som ämnar bli företagare än arbetslösa arbetssökande. Den bestämmelse i lagen om offentlig arbetskraftsservice som gäller försöket är

i kraft till slutet av år 2006. Försökstiden föreslås bli förlängd med ett år.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av år 2007.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

### *Motivering*

#### **Allmänt**

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet att propositionen är behövlig och motiverad. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

I försöket med startpeng utvidgades målgruppen för stödet vid ingången av 2005 så att startpeng kan beviljas även andra blivande företagare än arbetslösa, om det finns behov att ge stöd för kostnaderna för uppehälle till den som ämnar bli företagare.

De preliminära erfarenheterna av försöket med startpeng har varit positiva. Men försökstiden har varit för kort för att man ska kunna besluta om en fortsättning. Därför tillstyrker utskottet förslaget att fortsätta med försöket 2007.

#### **Personer som fått startpeng samt grundade företag 2005**

Till startpengen gick det åt ca 28 miljoner euro år 2005. Av detta betalades ungefär 20 miljoner euro till arbetslösa. Antalet personer som grundade företag med startpeng var nästan 7 000, varav 59 % var arbetslösa och 41 % icke arbetslösa. Under första hälften av innevarande år har andelen arbetslösa minskat (53 %) och andelen icke arbetslösa ökat (47 %).

Det har i regel varit fler män än kvinnor som fått startpeng. Av de arbetslösa som fått startpeng 2005 var 54 % män och av dem som inte var arbetslösa var 56 % män. Sex procent av besluten om startpeng (404 beslut) gällde kunder vars modersmål var något annat än finska eller svenska. Av dem var ca 80 % arbetslösa.

Största delen av dem som omfattades av försöket med startpeng övergick från ett avlönat arbete till en företagarkarriär (1 912 personer, 65,9 %). Av dem hade 171 riskerat att bli arbetslösa. Antalet studerande var 164 och antalet övriga som inte hörde till arbetskraften var 655.

De som fick startpeng grundade företag i synnerhet inom handel, industri och service. Mest startades företag som sålde varor (arbetslösa 11 % och icke arbetslösa 12 %), sedan kom företag inom husbyggnadsbranschen (arbetslösa 7 % och icke arbetslösa 7,6 %). Tredje vanligast var företag i maskin- och metallbranschen (arbetslösa 5,4 % och icke arbetslösa 7,2 %).

#### **Bidragsperiodens längd**

I sitt betänkande (AjUB 14/2004 rd) om försöket med startpeng hänvisade utskottet till den beredande arbetsgruppens förslag om att förlänga utbetalningstiden och såg det som viktigt att startpengen betalas i tio månader, den längsta tillåtna tiden enligt lagen. Utskottet förordade också att startpengen betalas i två rater och att en utvärdering görs.

Enligt utredning har den genomsnittliga bidragsperioden nu blivit något längre jämfört med år 2004, då den var 6 månader (26 veckor), men är fortfarande avsevärt kortare än den lagstadgade maximitiden. De bidragsperioder som upphörde 2005 hade pågått 30 veckor i fråga om arbetslösa och 24 veckor i fråga om icke arbetslösa. Motsvarande siffror i januari—juni innevarande år var 29 veckor i fråga om arbetslösa och 27 veckor i fråga om icke arbetslösa.

Från och med år 2005 ska startpengen enligt arbetsministeriets anvisningar beviljas i två perioder. Under de sex första månaderna är startpengen 650 euro i månaden och under de fyra sista månaderna är den 500 euro i månaden.

#### **Tryggad finansiering**

Försöket med startpeng finansieras med sysselsättningsanslag. I dispositionsplanen för dessa i budgetpropositionen för 2007 föreslås 22 miljoner euro för startpengen. Dispositionsplanen är inte bindande i fråga om detta, utan man kan också använda mer sysselsättningsanslag för startpengen om det behövs. Det är viktigt att regeringen sköter om att anslagen räcker till över-

allt så att startpengen på lika grunder kan beviljas alla som har rätt till den.

Utöver startpengen behöver nyetablerade företagare ofta också annan finansiering. För att de mål i fråga om ökat företagande som är kopplade till utvidgningen av startpengen ska kunna fullföljas ansåg utskottet i sitt ovannämnda betänkande att det är nödvändigt att regeringen ser till att företag i etableringsfasen har tillgång till adekvat lånefinansiering. Utskottet uttalar på nytt sin oro över de nyetablerade företagens tillgång till lånefinansiering och betonar speciellt betydelsen av Finnveras räntestödda lån till småföretagare och kvinnliga företagare.

### Uppföljning och fortsatta åtgärder

För att utvärdera försöket med startpeng har arbetsministeriet beställt en undersökning som ska bli färdig i slutet av september 2006. Avsikten är att utreda hur resultaten och erfarenheterna motsvarar målen. Utskottet ser det som viktigt att resultaten klarläggs och analyseras noga innan några beslut fattas om att sluta eller fortsätta med försöket.

Små företag spelar en viktig roll när det gäller att förbättra sysselsättningen. Därför anser

utskottet att regeringen bör satsa mer på åtgärder som genererar och utvecklar små företag. Att startpengen varit så populär visar att blivande företagare behöver stöd av det slaget. Försöket har finansierats med sysselsättningsanslag, som i synnerhet är avsedda att hjälpa begränsat arbetsföra och långtidsarbetslösa att få arbete. De som omfattas av försöket har ofta haft det lättare på arbetsmarknaden. När det gäller en fortsättning kan man därför utreda om stödet till de nyetablerade företagare som omfattas av försöket kan finansieras och administreras tillsammans med andra stöd till företag.

Dessutom är det viktigt att startpengsföretagare och andra småföretagare får utbildning och rådgivning kring frågor som gäller anställning av personal och anknytande förpliktelser. Det är viktigt för att öka intresset för att anställa personal.

### Förslag till beslut

På basis av det ovan anförda föreslår arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

*att lagförslaget godkänns utan ändringar.*

Helsingfors den 21 september 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jukka Gustafsson /sd  
vordf. Anne Holmlund /saml  
medl. Sari Essayah /kd  
Susanna Haapoja /cent  
Anneli Kiljunen /sd  
Esa Lahtela /sd  
Rosa Meriläinen /gröna  
Terhi Peltokorpi /cent

Leena Rauhala /kd (delvis)  
Jukka Roos /sd  
Tero Rönkä /sd  
Arto Satonen /saml  
Kimmo Tiilikainen /cent  
Pekka Vilkuna /cent (delvis)  
ers. Paula Risikko /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Ritva Bäckström.